

bold measures to reduce their organ shortages. They have abandoned their purely voluntary approaches to organ donation and have enacted presumed consent laws. These presumed consent systems place a burden only on individuals who are opposed to donating their organs at death. While the presumed consent systems differ in their scope, all of them have generated significant increases in organs procured. The apparent initial success these approaches have had in procuring organs abroad warrants consideration of such a plan for Ukraine.

Селезньов В.Є.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри права ЄС та порівняльного правознавства*

РОЗВИТОК ПРОЦЕСУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Права людини органічно вплетені в соціальну діяльність людей, їхні суспільні відносини, способи буття індивіда. Вони є нормативною формою взаємодії людей, упорядкування їх зв'язків, координації їх вчинків і діяльності, запобігання протиріч, протиборства, конфліктів на основі поєднання свободи індивіда зі свободою інших людей, з нормальним функціонуванням суспільства і держави. Такі права, як право на життя, на гідність, недоторканість особи, свободу совісті, думок, переконань, автономію особистого життя, право на участь у політичних процесах, є необхідними умовами влаштування життя людини в цивілізованому суспільстві і повинні бути беззастережно визнані та охоронятися державами.

Важливе значення у побудові сучасної правової держави відіграє міждержавна співпраця в галузі захисту прав та свобод людини.

Сьогодні практично не існує у світі країн, які б при вирішенні політичних, економічних та інших проблем не вступали у відповідні відносини з іншими країнами світу та міжнародними організаціями. На фоні тенденції формування єдиних просторів спостерігається розширення міждержавного співробітництва. Проте цьому процесу суттєво заважає, серед інших факторів, існуюча різноманітність національних правових систем, їх нездатність швидкої адаптації з міжнародно-правовими нормами.

Проблемі європейської інтеграції присвячено велика кількість робіт більшість яких присвячено економічній та/або політичній інтеграції у Західній Європі, а також інституційному устрою європейських організацій. Недостатньо дослідженим є вплив ідей дотримання та захисту прав людини на процес європейської інтеграції.

Становлення та сучасний стан однієї з найефективніших систем захисту прав та свобод людини не був миттєвим він тривав довгий час впродовж еволюції людської цивілізації та свідомості.

Відносини європейських держав протягом всієї історії характеризувалися рядом особливостей. По-перше, деякі європейські народи входили до складу Римської імперії, що не могло не позначитися на їх більш-менш загальному підході до вирішення міжнародних проблем. Держави, що утворилися на території колишньої Римської імперії,

не могли не перейняти досвід імперії у вирішенні тих чи інших міжнародних питань на основі відповідних міжнародно-правових норм. По-друге, спільність релігійних поглядів була об'єднуючою духовною силою, оскільки християнство було домінуючою релігією в Європі. По-третє, рецепція римського права, що відбулася в Середні віки, привела до вироблення єдиних правових ідей, які визначали діяльність держав на міжнародній арені і сприяли виникненню та розвитку європейського права.

Ідея об'єднання Європи існує з часів Римської імперії, але тоді вона розумілася як «об'єднання через війну», у вигляді різного роду авторитарних, експансіоністських і тоталітарних проєктів; іноді ці проєкти на якийсь час втілювалися, але незмінно закінчувалися крахом.

Останні з цих «концепцій» показали необхідність пошуку таких форм європейської інтеграції, які були б засновані на принципах не насильства, плюралістичній демократії, верховенства права і поваги прав людини, а в широкому сенсі – на принципі гуманізму.

Однією з перших основ гуманістичного та пацифістського тлумачення ідей європейської єдності стало християнство.

Ідеї про єдину Європу з початку свого розвитку розвивалися також і в руслі європейської філософії, так на долю європейської філософії об'єктивно випало завдання активної участі в консолідації держав європейського континенту, в розробці загальноєвропейських цінностей.

Проте, в роботах видатних філософів XVII ст., Гегеля та Канта де висвітлювалися проблеми єдності людства, на перший ряд висувалися не європейські, а загальнолюдські світові проблеми: загальні права та свободи людини, становлення правового порядку, формування громадянського суспільства та інші. Європейські проблеми, безумовно, також мали місце, але в філософії, вони не висвітлювалися, а тим більше не домінували. Все це відповідало фундаментальному ціннісному принципу: єднання Європи (чи іншого континенту або групи держав) повинне слугувати інтеграції усього людства, бути частиною діючого глобального процесу.

Сучасні ідеї формування єдиного європейського об'єднання почали формуватися в XX ст.

Першим кроком, яким було визнано необхідність «підтримки міжнародного миру та безпеки» на регіональному рівні, стало прийняття Статуту Організації Об'єднаних Націй у 1945 році. Глава VIII Статуту свідчить, що Організація Об'єднаних Націй підтримує розвиток регіонального права, яке підтримує міжнародний мир та безпеку в тому числі і в Європі.

Захист прав людини здійснюється, окрім європейських інституцій, численними органами, що входять в структуру ООН і експертними комісіями, створеними згідно спеціалізованим договорам, присвяченим правам людини. Згідно статуту ООН діяльність по захисту прав людини здійснюється, головним чином, Радою Безпеки, Генеральною Асамблеєю, Радою з прав людини, Економічною і Соціальною Радою, Підкомісією по заохоченню і захисту прав людини, Комісією із статусу жінок і Комісією з попередження злочинів і кримінального правосуддя та іншими інститутами.